

עין משפט נר מצוה

נר א מיי פ"ג מהלכות מעשיות הלכה י"ב:
גב ב ג ד מ"י פ"ג הלכה יג:
זו ה מ"י פ"ט מהלכות מעשיות הלכה טו:
נו ו מ"י פ"ח מהלכות ממדיון ומוספין לה' יא:

»

תורה אור השלם

- ↑ ויקרא אהר הקהל ויעשה במשפטו: ויקרא טו טז
- ↑ ויקרא ידו על ראש הקהל ויגדלה לו לכפר עליו: ויקרא ד יד
- ↑ כי יפגש הקהל פרס הוא צ"ח ויתחילו לכת על המזבחת לכפר על נפשתיכם כי הקים יהוה בנפש יצר: ויקרא יז יא
- ↑ ואם דל הוא וצאן ידו משהתן ולקח כבש אחד איםם לתנופה לכפר עליו ועירפון מלת אחד בליל בשמן למנוחה ובל שמן: ויקרא יז כב
- ↑ וספק אהרן את שתי ידיו על ראש השעיר החי והרודף עליו את כל צבת בני ישראל ואת כל פשעימהם לכלב חטאתם ונקח אתם על ראש השעיר ושלתו ביד אהרן עמי המזבחת: ויקרא טו כא
- ↑ ידו ויביא קורבן את איש ה"ו את החובל על החוק וביבא את הוהו לקרין אתו תנופה לפני ה': ויקרא יז ד
- ↑ וזאת ליהודה ויאמר ידו על ראש הוהו ואל עמו הביאנו ידו רב לו ועור מצוריו נתנה: וברים לז ט
- ↑ וישלח ישראל את ימינו ויחזק על ראש אפרים ודואר ויעצור את שמשאם על ראש משה שכיב את ידו כי מנשחך הכהן: ובראשית פח יד
- ↑ הסמך את ידיו עליו ויצאנו כאשר דבר ה' ביד משה: במדבר כג כג

»

גלויו הש"ם

»

מוסף רש"י

ויקרב את ויגדלה עולתם שמיני של מילואים שנתיל כחמור על אהרן חובה ליום כחן על עגל כקח לחטאת וזל עגל תמימי (ויקרא ט) ויעשה במשפטו.
במשפטו עולת חובה על כפרן משפטו בניקולת הפורעם עולת זכבה בניקולת קהנא, שגל משפטי עולת זכר הפסול דכתיב אלס כי ועלמיסם אסלאו וכל זכרה דכתיב אלס כי ונאסילא לא עולתם זכבה זכבה כל ומן התנוחתי:
הפולר: תלת הגרון צית השמיטה: **הנביים**: היינו גו' א: דקאי להני רשייה, כזוב (ה) הילא איהמ לא נעמכט: **כאלו לא הדדין**: של ראש על הלמיס: **מסו פסוקו**: קנן ידו לזין הרלש: **כסיב ידו**: חסר: **קפדו**: על שלא אחרה משמו וקאשי ליה אי ס"ד וכי למה לי דתכז רחמנא כזוס מקוס בתורה ידיו מלא לכזוב ידו ושמשעו נמי מרי: ידו חא ד**הסמיכה קאמרי**: דמשמע מרי (ה) והא לא אשכחן ידיו מלא דקמיה: **סמיכה דבהמס קאמרי**: לכל מקוס שנאמר ידו שמשעו מרי: **(זאב) קאמרי**: בתקוס שסומכין שוחטין א| כלומר דלאחר שסומכין לאחלאר שוחטין א| שחקך לסמיכה שחיהו דהכי מסתבר שמי (ע"ה) מאי קאמר דמשמע ליה דכאותו מקוס זכבהמס שסומכין שס שוחטין והלא און סמיכה (ה) זכורא יא ג'ל: **בתקוס שסומכין**: בעורה בתקוס הטענות דנשעת סמיכה היו ישראל רשאי ליתנם שס:

»

רה"ט בת"י

מעולת נזבה גמרה.
ללא כתיב [סמיכה] ללא צעות [נזבה דכתיב] וסמן ידו על [רלש] העולה וכל התחלת ויקרא [הוא צעות נזבה] דכתיב א| אס כי וקריב מטס משמע נאס ליה[ל] הקריב: **ויעשה כמשפט**. צעות חובה כתיב נזוס שמיני והיא עולת חובה סיהם דכתיב (ה) קח לך עגל בן צקר לחטאת וזל לעולה תמימים וכתיב בסמיכה [נמיסן]: **וי דלא תיבירו**. א"ע דלאמר לעיל (ה) [קריבו] ולא קריב חבירו אילענדן ידו דלי לא כתיב ידו חיו אמנה[ה] סיהל [אלימעטן] תיבירו סיהל [דקריבו] בלא ידיעה: **שלותו**. של ישראל כמותו לפיין כפסוקים ומוחטו כל הקל עדת ישראל (ה) ובי כל הקל שוחטין ללא משלחו של ארס כמותו (ה): **שרי מלוה**. שלא סמן: **כאלו לא כפר**. מן התנוחתי: **ויספר**. כפרה כל דהו דכפרה זכס: **הפולר**. תלת הגרון: **הנביים**. גבו של **דבר חוץ**. גבי פרו של הלכן במכרי טובא זבה בעולה (ה) ועלמיס (ה) ונתחלה (ה): **כדיי רלשו**. [שפיען] רלשו כנגד רלשו: **הפולר**. יערי הרלש מהי: **זכדי רבי מעליס**. אס כרן מעליס על ידו וסמן: **שלא יסא דבר חוץ**. גבי פרו של הלכן במכרי יומל ונא: ידו. בלא יו"ד: **מטע ריש לניש**. ללא אמרה משמיה: **ואוסבי ליה**. איהו גופיה: **אי ס"ד**. על משמע מרי: **למה לי למכסב ידו**. בכל תורה: **אקשי ליה משעת וארבע**. אמאי לא כתיב ידו: **כפר דתע דעיפיה** א"ל. און דסמיכה לפיין זכנין אכ דמה זעשיר המשמלה (ה) כתיב ידו וכתיב שמי אף כל מקוס [דכתיב] ידו בסמיכה שמי חויין: **מאי קאמר**. דלתני טייף לסמיכה שחיהו ולאנא ידענא דכמוס שסומכין שוחטין לפי שטייף לסמיכה שחיהו דכתיב (ה) וסמן (אהרן) וסמן ליה ושחט: **בתרג"י פאחד מנין לכל החברים**. [שגלו] להתנדב קריבן שכל הקריבנות מצדאין שזתופות כללמר כפ' המנחות והנספחים (ה) [ואחזן מנין על ידי כולס דלמפרש כגמ': **קריבנות**. כחזו ושוק של שלמיס: **ובקריבנות הסבור**. ככשי עצלת:

ציג:

רבו של רבא דלאמר רבא זריש צימות (דף ג.) **וצפ' הגשרפין** (סנהד' עה): **א"ל רב יאחז בר אבוזיימי אמאי הנה הנה אמאי זמנה ומה ועוד אמר** היה צימי זרי כדאשכחן כפ' כירה (שבת מ:). **דלאמר רב יאחז בר אבוזיימי פעס אחת נכנסתי אחר רבי לזית המרנח כו' והוא היה רבו של רב**

דלאמר כפ' הספינה (גיט פו.) **איכא תנא**

דלמתייה לרב מדות אחויה לרב יאחז בר אבוזיימי ורבינו שמואל גריס **דלמתייה רב בלא למי"ד** כלומר ששנה לו **רב זמדות ור"ת מיימי ראהי מפרק כל השצר (מוליץ קי)**. דרבו של רב היה **דלאמר איכא תנא דלמתייה לרב כחל אחויה** לרב יאחז בר אבוזיימי ואי **אפשר לגרוס שס דלמתייה רב דהוא דקמניה** ליה **אני כחל מניקה שמיני לו ויש מפרשים** דלו כמו ממנו כדאשכחן **זמועד קטן** (דף כב.) **ואס היו רביס זרייין על (ו)** :

(ג) אתיא **סמיכה סמיכה** **מוקינ**. **ימימה אס כן ניבעי**

מנוקיס מכל מוס ולמחן דליף מעולת ראהי נעמעט סומא זכאחד מעייני דפטר ליה מרלליה ושאר כל הנהו דפטורים הכס ועוד ומה לי בני ישראל למעוטי נשים מיפוק לי מהכא:

יליף מעולת ראייה. א"ע ג' **דעולת ראהי** גופה מעולת נזבה גמרה כדכסומן וקיימנא לן (נזבים חזר מט:). **דכזר הלמד זביקש און חזר ומלמד גזי"ש** הני מילי סיהא דיליף סיהא מילתא גופה אכל הכא יליפיין עולת חובה דטעוה סמיכה מעולת נזבה והדר גמריין סומא דלא: **ידו יא ואי דאשתו**. מהא דכתיב בני ישראל למעוטי נשים מסמיכה לא נפקא אשתו דהוא אמיהא סמוון צקריבן בעלה **דכיז בעלה דמיא (ה) וה"ת** ולמה לי קרא למעוטי נשים מסמיכה מיפוק לי

דמאות עשה שהזמן גרמא אס תקף לסמיכה שחיהו דאורייתא כדלאמר **כפ' כל הפסולין** (נזבים ג.) דלפילו סמן צנף הלילה תקף לעמוד השמך זריין לשחוט עדיין את התמיד תחילה שלא יסא זכר קודס לתמיד עוד מן צפרק ז' דמיגילה (דף כ:). כל היום כשר לסמיכה ושחט דריש זגמרנא דכתיב זיום וזככס ואיתקש סמיכה לשקיעט דכתיב ושחט וסמן (ה) :

כאילו **א א ביפר** **וביפר**. **כפ"ק** **זכבים** (דף ו.) **זעי למידק מהכא** דלא מכפר אעשה דלאחר הפרשה דקאמר מאי לאו כיפר עשה דקודס הפרשה לא כיפר סמיכה דהוא ליה עשה דלאחר הפרשה ואמר רבא עשה דסמיכה קאלמרת שאני הכא כיון דכל כמה דלא שחט זעמוד וסמן קאי אימת קא היו עשה לאחר שחיהו חשיב כעשה דלאחר שחיהו אמר ליה רב הונא זכר (רבי) יהודה לרעא ואימא כיפר גזרנא לא כיפר קמי שמיא דמתניא והותר זעמן דאשר על כף הכסן כו' וימינה דלא מיימי מזכרייתא דמנופה דהכא דעל כרחין לא כיפר קמי שמיא קאמר דלא שיין למימר לא כיפר (ה) עשה דמנופה היא לאחר ויקיע וש לומר דהך זכרייתא מיתניא גבי אשס מזורע זמורת כהניס שעטון מנופה מי ושיין לפרש לא כיפר עשה דמנופה מחיים: **ולא**

שתי מדות פרק עשירי מנחות

דין קריב יחד מחד מעולת רלייה דהו נמי קריבן יחד: **דין**. (ה) סמיכה זקריבן יחד דכתיב זיה סמיכה זגופיה וסמכו זקני העדה (ויקרא ד): **לימד על עולת חובה**. כגון אפי דמילואים ועולת רלאייה מן עולת חובה היא: **כל הני למא** . לו (א) והכן כולה מהד ידו

דין יחד מיוחד ואין דנין יחד מצבור ולמאן דיליף מוקני עדה מאי מעמא לא יליף מעולת ראייה דינן מידי דכתיב ביה סמיכה בגופיה כמידי דכתיב ביה סמיכה בגופיה לאפוקי עולת ראהי דהיא גופה מעולת נזבה גמרה **ה' דתני תנא קמיה דרב יצחק בר אבא** ויקרב את העולה **א| ויעשה כמשפט מעולת נזבה** לימד על עולת חובה שמשעוה סמיכה: **והעבד והשליח והאשה**: תנו רבנן **ידו ולא יד עבדו** וידו ולא יד שלוחו ידו ולא יד אשתו כל הני למה לי צריכא אי כתב רחמנא חד הוה **אמינא למעוטי עבד דלאו בר מצות א| אבל שליח דבר מצוה הוא** ושלוחו של ארס כמותו אימא לסמוך ואי אשמעינן הני תרתי דלאו בגופיה דמאי אבל אשתו **דכגופיה דמי** אימא **תיסמך צריכא**: סמיכה שירי מצוה: **ת"ר** **א| וסמן וגרצה** וכי סמיכה מכפרת והלא א"ל כפרה אלא כדס שנאמר **כי זבי הדס הוא בנפש יכפר** אלא לומר לך שאם עשאה לסמיכה שירי מצוה **"מעלה עליו הכתוב כאילו לא כיפר וכיפר ותניא** גבי תנופה כי היא גוונא **דלתנופה לכפר** וכי תנופה מכפרת והלא אין כפרה אלא כדס שנאמר כי הדס הוא בנפש יכפר לך שאם עשאה לסמיכה שירי מצוה **לומר עליו הכתוב כאילו לא כיפר וכיפר על הראש**: תנו רבנן **ידו ידו על הראש ולא ידו על הראש ולא ידו על החזה** כל הני למה לי צריכי דאי כתב רחמנא חד **א| למעוטי צואר דלא קאי כהדי ראשו** אבל גבו דקאי להדי ראשו אימא לא צריכא ואי אשמעינן הני תרי מושם דלא איתרבי לתנופה אבל חזה האיחרבי לתנופה אימא לא צריכא איבעיא להו ידו על הצדדין מהו תא שמע **דאתניא אבא ביראה (א) ברבי אליעזר** בן יעקב **דאמר ידו על ראשו ולא ידו על הצדדין** בעי רבי ירמיה ממלית מהו שתחזין תא שמע **יובלבד שלא תהא דבר חוצץ בינו לבין הזבח**: ובשתי ידים: **מנא הני מילי אמר ריש לקיש דאמר קרא** **ו|וסמך אהרן את שתי ידו כתיב ידו וכתיב שתי זה בנה אב כל מקום שנאמר ידו הרי כאן שתיים עד שיפרט לך הכתוב אחת או ל רבי אליעזר אמרה להא שמשעתא בבי מדרשא ולא אמרה משמיה דריש לקיש שמע ר"ל ואיקפד א"ל אי ס"ד כל היכא דכתיב ידו תרתי נינהו למה לי למכתב ידיו ידיו אקשי ליה עשרים וד' ידיו **ידיו תביאנה ידיו רב לו** **"שכל את ידיו אישתיך** לבתר**

דנח דעתיה א"ל מאי מעמא לא תימא לי נמי כתיב **ו|ויסמוך את ידיו עליו** ויצוהו סמיכה דבהמה קאמרי ובמקום שסומכין שוחטין **א| שתכף לסמיכה שחיהו: מאי קאמר הכי קאמר** במקום שסומכין שוחטין **ה'שאחד מנין** לכל החברים ואין אחד סומך לכל החברים חומר לתנופה שהתנופה נוהגת בקריבנות היחיד ובקריבנות **ה'יצבור בחים** ידו ע"ה **הצואר**. ללז הגרון מקוס הסימנין שסס קרוי **ואר** כדמתן צפרק קמא דמוליין (דף ע"ט): **סמיכה**

מסורת הש"ם

(ב) כלה כ. (ג) נזכסת לו: **וה"ל**, (ד) נסס כד. **וה"ל**, (ה) יומה ה. **ובזכר**. א. (ס) זיל פמיכה קריבן יחד. **זיק**. א. (ו) ויקרא א. (ז) שיין למתני וגי זיק לסמיכה כו' שלא עשאה כו', (ח) זיל ובלא כו' בי מלא בסמיכה זיק, (ט) זיל הי קאמר וגי זיק מרי סיי"ד ואח"כ ד"ה מאי קאמר דמשמע ליה דזלחמו מקוס זכבהמס שסומכין שס שוחטין והלא און סמיכה זכורא סיי"ד ואח"כ ד"ה הכי בתקוס שסומכין שחיהו סמיכה סמיכה טענות דנשעת סמיכה היו ישראל רשאי ליתנם שס עיין אחר בתקוס שסומכין שוחטין כלומר דלאחר שסומכין לאחלאר שוחטין שחקך לסמיכה שחיהו י"ל וברי מהמבר שפיר סיי"ד. (י) **י"א ע"ה**, (יא) ויקרא ב. (יא) **א|** (א) סס ט. (ב) ע"ה, (א) שנות **ב**. (ב) קדושין מה: (א) ויקרא ב. (א) **א|** (א) סס ד. (ב) ויקרא ט. (א) ויקרא ג. (א) לקמן קד: (א) **ב|** **וה"ל** וישיע מוס' צימות ג' ד"ה דלאר ומוס' צימות ג. **ד"ה א"כ** ומוס' **זיק**. ד"ה איכא ומוס' אמרי יא: **ד"ה דלאמר**, (א) זכור והו שייך לעמוד הקודס. **זיק**. א. פין **ה'ק'** מה שחיין על מקרא וקרא (א) **ושי** ומוס' קדושין לו. ד"ה הקבלות וכו' מנחו ישוב על קודשא **ו**. (א) **זיל** כסא מנופא דמטפס סיהל. **ז"ק**.

»

נמי ידו ולא יד שלוחו מי יצמות קח ע"כ מוס' ד"ה וקולת:

»

מוסף רש"י

ויקרב את ויגדלה עולתם שמיני של מילואים שנתיל כחמור על אהרן חובה ליום כחן על עגל כקח לחטאת וזל עגל תמימי (ויקרא ט) ויעשה במשפטו.
במשפטו עולת חובה על כפרן משפטו בניקולת הפורעם עולת זכבה בניקולת קהנא, שגל משפטי עולת זכר הפסול דכתיב אלס כי ועלמיסם אסלאו וכל זכרה דכתיב אלס כי ונאסילא לא עולתם זכבה זכבה כל ומן התנוחתי:
הפולר: תלת הגרון צית השמיטה: **הנביים**: היינו גו' א: דקאי להני רשייה, כזוב (ה) הילא איהמ לא נעמכט: **כאלו לא הדדין**: של ראש על הלמיס: **מסו פסוקו**: קנן ידו לזין הרלש: **כסיב ידו**: חסר: **קפדו**: על שלא אחרה משמו וקאשי ליה אי ס"ד וכי למה לי דתכז רחמנא כזוס מקוס בתורה ידיו מלא לכזוב ידו ושמשעו נמי מרי: ידו חא ד**הסמיכה קאמרי**: דמשמע מרי (ה) והא לא אשכחן ידיו מלא דקמיה: **סמיכה דבהמס קאמרי**: לכל מקוס שנאמר ידו שמשעו מרי: **(זאב) קאמרי**: בתקוס שסומכין שוחטין א| כלומר דלאחר שסומכין לאחלאר שוחטין א| שחקך לסמיכה שחיהו דהכי מסתבר שמי (ע"ה) מאי קאמר דמשמע ליה דכאותו מקוס זכבהמס שסומכין שס שוחטין והלא און סמיכה (ה) זכורא יא ג'ל: **בתקוס שסומכין**: בעורה בתקוס הטענות דנשעת סמיכה היו ישראל רשאי ליתנם שס:

»

רבינו גרשום

מעולת ראהי נמי היינו חובה: ושלוחו של ארס כמותו דכתיב ושחטו אותו וגו' שירי מצוה. ולא עשאה מעלה עליו כאילו לא כיפר וביפר. דהא עקר כפרה בדרס כתיבי: ולא על הצואר. היינו הגרון: דקאי להדי ראשו אימא לא למעס: הגביים היינו גבה של בהמה: הצדדין. של ראשו: ממלית לבין ידו לבין הראש: כתיב ידו. חסר אקשי ל"י כיד אמאי כתיב ידו לכתוב ידו משמע נמי שויס. ידו דסמיכה קאמרי דלא צריך למכתב ידיו אלא ידו: במקום שסומכין שוחטין דבעורה מסומכין כי הכי דשוחטין.

